

Omslag

Het landschap in de boekhandel is onderhevig aan onverklaarbare wetten. Jaarlijks stromen duizenden nieuwe titels door de boekhandel, slechts een fractie daarvan wordt opgevist door de boekhandelaar om zelf te lezen. De nieuwe boeken zorgen wekelijks voor nieuwe vergezichten, een eruptie aan verschillende kleurtinten. Russen krijgen stevast okerkleurige jasjes aangemeten, historische romans verlokken de lezer met impressionistische schilderijen. In de zomer kleurt de winkel vaak oranje, in de winter zijn blauwe boekomslagen in trek bij uitgevers. Sinds het succes van Cognetti's *De acht bergen* wordt de boekhandelaar ook steeds vaker omringd door rotsformaties. In zijn rubriek 'Omslag', in *de Volkskrant*, besprak Erik van den Berg dertien jaar lang de opmerkelijkste trends in boekvormgeving. Elke week weer kwam hij nieuwe uitgeversfoefjes op het spoor. Hij turfde het aantal keer dat Caspar David Friedrichs schilderij *Der*

Wanderer über dem Nebelmeer een boekomslag sierde. Enorm vaak, blijkt. De solitaire figuur, waarvan we slechts de rug zien, is ideaal om de meest uiteenlopende verwachtingen op te projecteren. De romantische held verkoopt u net zo makkelijk een filosofische turf als een dichtbundel. 'Sommige kunst,' schrijft Van den Berg, 'is niet stuk te krijgen'. En hij toont ons vervolgens een eindeloze reeks omslagen met 'De grote golf van Kanagawa' van Hokusai. Dynamisch, klassiek en vertrouwd. Kijk, u staat er al mee aan de kassa, of het nu een boek over mindfulness is, of de nieuwe roman van Gabrielle Zevin. De opmerkelijkste bevindingen uit de rubriek van Van den Berg zijn nu gebundeld in het boek *Omslag*. 's Avonds tuurt de boekhandelaar in het boek. Alle boekomslagen van de voorbije jaren komen voorbij, als een fotoalbum van reizen die hij nooit ondernam.

Steven Van Ammel

Omslag
Erik van den Berg
Hoogland & Van Klaveren
152 pagina's / € 24,90

Van 2009 tot 2022 verzorgde Erik van den Berg in *de Volkskrant* een rubriek over boekomslagen. Over opvallende gelijkenissen, vaste elementen in genres, keuzes van vormgevers in een bepaald omslag en meer. Hoogland & Van Klaveren heeft nu 35 bijdragen gebundeld – grappig genoeg in alfabetische volgorde van titels. De rubriek was altijd een smakelijk tussendoortje bij het lezen van de boekenbijlage. In het fraai uitgegeven boek valt echter op hoe kort de stukken eigenlijk waren. Een paar alinea's, meer is het nooit. En ja, dan is het nog steeds leuk om omslagen van verlaten wegen in de natuur bij elkaar te zien, de verschillende varianten op Caspar David Friedrichs *Der Wanderer*, of enkele boekomslagen van Theo Kurpershoek. Maar het is ook karig. Hopelijk komt Van den Berg nu hij met pensioen is ertoe om diepgravender over boekverzorging te schrijven dan alleen signaleren. Na dertien jaar deze rubriek heeft hij het in zich, dat kan niet anders.

Maarten Delsing